

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Obrony
Narodowej i Bezpieczeństwa
Wewnętrznego**

Warszawa, dnia 29 września 2009 r.

KOB- 410-05-27/2009

**Pan
Sławomir Maciej Mazur
Wójt Gminy Nieporęt**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Szanowny Panie Wójcie

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego przeprowadziła w Urzędzie Gminy Nieporęt kontrolę w zakresie funkcjonowania ratownictwa wodnego w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 1 września 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 1 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Wójta Gminy Nieporęt przedsięwzięć w zakresie ratownictwa wodnego, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają przedstawione niżej uwagi i oceny cząstkowe.

1. Zapewnienie warunków bezpieczeństwa dla osób kąpiących się i uprawiających sporty wodne na Zalewie Zegrzyńskim.

Na terenie Gminy Nieporęt, w okresie objętym kontrolą funkcjonowało pięć kąpielisk zorganizowanych przez podmioty prywatne. Stwierdzono, iż stan bezpieczeństwa na tych kąpieliskach nie był kontrolowany przez Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (WOPR).

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Urząd Gminy nie posiadał informacji o stanie bezpieczeństwa na kąpieliskach, a tym samym o potrzebie podjęcia działań (lub jej braku), o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2002 r.², tj. nakazania usunięcia zagrożeń lub wstrzymania eksploatacji albo zamknięcia obiektów lub urządzeń. Stosownie do postanowień art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej³, do obowiązku gminy należy m.in. zapewnienie bezpieczeństwa osób kąpiących się w miejscach wyznaczonych.

Na terenach dzierżawionych od Urzędu Gminy, w latach 2007-2008 funkcjonowała tzw. „Dzika Plaża”. W umowie dzierżawy z dnia 22 lutego 2007 r.⁴, zawartej pomiędzy Urzędem Gminy a osobą fizyczną, zobowiązano dzierżawcę do wyznaczenia i prowadzenia kąpieliska strzeżonego przez ratowników WOPR. Kontrola wykazała, że Urząd nie kontrolował spełniania warunków bezpieczeństwa przez osobę dzierżawiącą, mimo posiadania informacji, iż nie wywiązuje się ona z obowiązków w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa nad wodą, w tym z obowiązków określonych umową.

W 2009 r. Urząd rozpoczął inwestycję „Dzika Plaża”, której przedmiotem jest zagospodarowanie plaży i zorganizowanie kąpieliska gminnego. Uruchomienie kąpieliska planowane jest na 2010 r. Zapewnienie bezpieczeństwa osób korzystających z kąpieliska jest uwzględnione w ramach tej inwestycji. W sezonie letnim, na terenie wybrzeża przy „Dzkiej Plaży”, Gmina umieściła tablice informujące, że kąpielisko jest nieczynne. Na tablicach umieszczane są także komunikaty Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Legionowie o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu do kąpeli kąpielisk Zalewu Zegrzyńskiego. W ocenie NIK, zrealizowanie przez Gminę Nieporęt powyższej inwestycji, przyczyni się do poprawy stanu bezpieczeństwa w kontrolowanym zakresie.

Na terenie Gminy Nieporęt znajduje się szereg miejsc (np. okolice mostów, tory wodne), w których kąpiel jest niebezpieczna. Stosownie do postanowień § 10 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów miejsca te powinny być objęte zakazami kąpeli i odpowiednio oznakowane przy dojeździe i dojazdach do obszaru wodnego znakami, określającymi przyczynę zakazu. Na mocy art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.

² Dz. U. Nr 193, poz. 1624, w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych, warunków ich wykonywania przez inne organizacje ratownicze oraz rodzaju i wysokości świadczeń przysługujących ratownikom górskim i wodnym w związku z udziałem w akcji ratowniczej.

³ Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1675 ze zm.

⁴ Umowa Nr 3/2007.

o samorządzie gminnym⁵, zadania własne gminy obejmują sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, a ponadto, stosownie do postanowień art. 54 ust. 2 ustawy o kulturze fizycznej, do obowiązku gminy należy zapewnienie bezpieczeństwa osób pływających, kąpiących się w miejscach wyznaczonych oraz uprawiających sporty wodne. W ocenie NIK, działania prewencyjne Urzędu Gminy Nieporęt, w ww. zakresie nie były wystarczające, ponieważ nie doprowadziły do oznakowania miejsc niebezpiecznych.

2. Współpraca Urzędu Gminy z WOPR i innymi podmiotami w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa nad wodą.

W okresie objętym kontrolą Gmina nie współpracowała z WOPR w zakresie ratownictwa wodnego. Próby nawiązania współpracy nie były podejmowane przez WOPR, ani przez władze gminy.

Na podstawie art. 1 pkt 24 ppkt j ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw⁶, do zadań własnych gminy należy współdziałanie z WOPR.

Urząd Gminy Nieporęt w okresie objętym kontrolą współdziałał z Komendą Powiatową Policji w Legionowie w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego poprzez przekazanie środków na pełnienie przez funkcjonariuszy służb ponadnormatywnych. W 2007 r. Gmina wydatkowała na ten cel 10 tys. zł, w 2008 r. – 30 tys. zł, a na 2009 r. przeznaczono 30 tys. zł. Patrole policyjne kierowane były w okresie letnim przede wszystkim na tereny zlokalizowane nad Zalewem Zegrzyńskim.

3. Plan reagowania kryzysowego.

Plan reagowania kryzysowego Gminy Nieporęt, w kontrolowanym zakresie, obejmował m.in. procedury związane z postępowaniem na wypadek powodzi. W planie tym, jak również w planach sąsiednich gmin, nie zawarto szczegółowych procedur działań ratowniczych w przypadku zdarzeń na akwenach wodnych, np. z udziałem statków wycieczkowych na Zalewie Zegrzyńskim. W ocenie NIK, brak stosownych procedur może spowolnić udzielanie pomocy ofiarom katastrof na wodzie.

⁵ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 34, poz. 198 ze zm.

* * *

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o :

- podjęcie działań organizacyjnych zapewniających właściwy nadzór Urzędu Gminy nad kwestiami bezpieczeństwa nad wodą, w tym w szczególności nad funkcjonowaniem kąpielisk,
- wytypowanie miejsc szczególnie niebezpiecznych oraz podjęcie, w ramach posiadanych kompetencji i środków, działań celem ich oznaczenia znakami zakazu kąpieli,
- rozważenie wystąpienia z inicjatywą nawiązania współpracy z WOPR w celu poprawy bezpieczeństwa osób przebywających nad wodą,
- dokonanie analizy zagrożeń związanych z potencjalnymi wypadkami i katastrofami na wodzie, pod kątem konieczności określenia szczegółowych procedur reagowania kryzysowego.

Najwyższa Izba Kontroli - Departament Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Panu Wójtowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Departamentu Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z pozdrowieniami

WICE DYREKTOR
Departamentu Obrony Narodowej
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
[Podpis]
mgr inż. Ryszard Nojszewski